

**A Kúria
Jogegységi Tanácsának
határozata**

Az ügy száma: Jpe.I.60.035/2025/12.

A felperes: a felperes neve
(a felperes címe)

A felperes képviselője: Gyollai Ügyvédi Iroda
(a felperes képviselőjének címe1
eljáró ügyvéd: Dr. Gyollai János) és
Németh H. Gábor Ügyvédi Iroda
(a felperes képviselőjének címe2
eljáró ügyvéd: Dr. Németh H. Gábor)

Az alperes: Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
(az alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Kele Hajnalka kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.
(az alperesi érdekelt címe)

Az alperesi érdekelt képviselője: Takács, Kiss és Társai Ügyvédi Iroda
(az alperesi érdekelt képviselőjének címe
eljáró ügyvéd: Dr. Takács Éva)

A per tárgya: bányafelügyeleti ügygel kapcsolatos közigazgatási
jogvita

A jogegységi panaszt benyújtó fél: a felperes

A jogegységi panasszal támadott döntés száma: Kfv.37.157/2025/9. számú ítélet

Rendelkező rész
A Kúria a felperes jogegységi panaszát elutasítja.
Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi érdekeltnek 71.120
(hetvenegyezer-százhusz) forint jogegységi panasz eljárásban felmerült költséget.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kérelmet (a továbbiakban: Kérelem I.) terjesztett elő a megye neve Megyei Kormányhivatalnál (a továbbiakban: Bányafelügyelet) a „bánya neve” védnevű bánya (a továbbiakban: Bánya) bányabezárási műszaki üzemi tervének (a továbbiakban: bányabezárási MÜT) jóváhagyása miatt. A Bányafelügyelet a kérelmet a BAV/686-28/2019. számú határozatával elutasította. A másodfokon eljáró Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (a továbbiakban: MBFSZ) az MBFSZ-HATÓSÁG/1322-7/2019. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[2] A közigazgatási perben a Pécsi Törvényszék a 102.K.701.648/2020/20. számú ítéletével (a továbbiakban: Ítélet I.) az MBFSZ határozatát az elsőfokú döntésre kiterjedően megsemmisítette, és a Bányafelügyeletet új eljárás lefolytatására kötelezte. A megismételt eljárás során a Bányafelügyelet a 2021. február 19-én kelt BA/V/405-5/2021. iktatószámú végzésével megkereste a Magyar Állam nevében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. alperesi érdekeltet, hogy a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 26. § (9) bekezdése értelmében a felperes bányászati jogával kapcsolatban igénybejelentéssel élhet.

[3] Az alperesi érdekelt 2021. március 14-én igénybejelentéssel élt. A Bányafelügyelet a 2021. március 17-én meghozott BA/V/405-35/2021. iktatószámú végzésével legkésőbb a Vhr. 26. § (10) bekezdése szerinti bírósági eljárás jogerős lezárásáig, vagy az alperesi érdekelt és a felperes között a felfüggesztés tartama alatt megkötött megállapodás létrejöttéig igazolásáig a bányabezárási MÜT jóváhagyása iránti eljárást felfüggesztette. A felperes az eljárást felfüggesztő BA/V/405-35/2021. számú végzés ellen közigazgatási pert indított, a keresetét a Pécsi Törvényszék 5.K.700.489/2021/25. számú ítéletével (a továbbiakban: Ítélet II.) elutasította. A bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a Pécsi Törvényszék I. ítélete alapján megismételt eljárásban az alperes jogszerűen hozta-e meg az eljárást felfüggesztő végzést. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Akr.) 104. § (1) bekezdés b) pontjának alapulvétele mellett megállapította, ha a bíróság új eljárásra kötelezi a hatóságot, akkor azt hivatalból kell megindítania. Így a megismételt eljárás hivatalból indul azon a napon, amelyen az alperes az első eljárási cselekményt elvégezte. Az alperes megjelölte az eljárás megindításának napját, ekként a megismételt eljárásra az eljárás idején hatályos Vhr. értelmében került sor. Az alperes jogszerűen járt el, amikor az alperesi érdekeltet felhívta és annak nyilatkozata ismeretében az eljárást felfüggesztette. A felperes az Ítélet II.-vel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek befogadását a Kúria a 2021. december 8-án kelt, Kfv.38.131/2021/3. számú végzésével megtagadta.

[4] Az alperesi érdekelt a bányászati jog átruházására vonatkozó szerződés létrehozása érdekében 2021. április 12-én keresetet nyújtott be. A Szekszárdi Törvényszék az eljárás szünetelését a 17.G.40.009/2024/7. számú végzésében 2024. április 10. napjától kezdődően állapította meg.

[5] A felperes 2024. április 5-én az alperesnél kérelmet (a továbbiakban: Kérelem II.) terjesztett elő, amelyben a Kérelem I. módosításával a bányabezárási MÜT helyett kitermelési műszaki üzemi terv (a továbbiakban: kitermelési MÜT) jóváhagyását kérte. Az alperes felhívására a felperes úgy nyilatkozott, hogy az alperes „a módosított kérelmet bírálja el, illetve hagyja jóvá, az eljárást ekként folytassa.” Az alperes az SZTFH-BANYASZ/5230-10/2024. iktatószámú végzésével a bányabezárási MÜT jóváhagyása tárgyában indult és a

BA/V/405-35/2021. iktatószámmon felfüggesztett eljárás folytatása iránti kérelmet elutasította. Indokolásában arra hivatkozott, hogy az Ákr. 48. § (4) bekezdése értelmében a Kérelem II. kizárólag a Kérelem I. tárgyában indult eljárás folytatására és érdemi döntés meghozatalára irányulhatott. A felperes azonban nem a bányabezárási MÜT elbírálására vonatkozó eljárás folytatását, hanem a kitermelési MÜT jóváhagyását kérte, amely valójában új kérelemnek minősült. A bányabezárási MÜT elbírálására a Bt. 42. §-a és a Bt. végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: SZTFH rendelet) 42. §-a, a kitermelési MÜT jóváhagyására pedig a Bt. 27. §-a és az SZTFH rendelet 29-31. §-a vonatkozik. A felperesnek az Ákr. 35. §-a szerinti rendelkezési joga nem írhatta felül az Ákr. 48. § (4) bekezdésében foglaltakat, ez utóbbi alkalmazásához az alperesi érdekelt hozzájárulása is szükséges lett volna.

[6] A felperes keresetet terjesztett elő az alperes végzése ellen, amelyben kérte annak megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését. Sérelmezte, hogy az alperes az Ákr. 35. § (3) bekezdése szerint őt megillető rendelkezési jogának gyakorlását az Ákr. 48. § (4) bekezdésére hivatkozással figyelmen kívül hagyta. Ellenezte az alperesi érdekeltként való perbelépés engedélyezését is. A Fővárosi Törvényszék a felperes keresetét a 103.K.702.350/2024/15. számú jogerős ítéletével elutasította az Ákr. 35. § (3) bekezdése, 48. § (1) bekezdés a) pontja, (4) bekezdése, 104. § (1) bekezdés b) pontja és a Vhr. 26. §-ának – 2021. január 1. napjától hatályba lépett – (9)-(10) bekezdései alapján. Kifejtette, hogy a Pécsi Törvényszék az Ítélet II.-ben már megállapította, hogy az Ítélet I. folytán indult megismételt eljárás hivatalból, és nem kérelemre indult eljárásnak minősült. Ettől és az irányadó jogra tett megállapításoktól a Fővárosi Törvényszék az Ítélet II. anyagi jogereje okán nem tekinthetett el, azt véglegesnek kellett elfogadnia. Ez azzal a következménnyel járt, hogy a felperes a Kérelem I. tekintetében már objektív módon nem élhetett az Ákr. 35. § (3) bekezdésben nevesített jogával, mivel annak gyakorlása kizárólag a kérelemre indult eljárásokban értelmezhető, a hivatalból lefolytatott eljárásokra nem.

[7] A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint amennyiben a fenti eljárási akadály nem állna fenn, a felperes rendelkezési joga akkor sem lenne teljes körű, mert az Ákr. 48. § (4) bekezdéséből fakadóan több ügyfél esetén a kérelemmel való rendelkezési jog gyakorlása speciális. Az alperesi érdekelt igénybejelentése folytán az eljárás többszereplőssé vált. A felperesnek az alperesi érdekelt nyilatkozata nélkül a Kérelem I. visszavonására, illetve a Kérelem II. szerinti új kérelem előterjesztésére önállóan nem volt lehetősége. A Vhr. 26. § (9) bekezdésének rendszertani és teleologikus értelmezéséből az is következik, hogy a jogalkotó az állami igénybejelentés megtörténtével korlátozni kívánta a kérelemre indult eljárásban az ügyfeleket megillető rendelkezési jogot. A Vhr. 26. § (9)-(10) bekezdése alapján a bányászati jogra vonatkozó igénybejelentéssel ugyanis a bányabezárási MÜT jóváhagyására irányuló eljárás lényegében lezárult. Az érintett felek megegyezése esetén a bányafelügyeleti hatóság az eljárást megszünteti. Megegyezés hiányában pedig az igénybejelentésre jogosult szervnek pert kell kezdeményeznie, ugyanis a perben hozott döntés előkérdése a hatósági eljárásnak. Az alperesi érdekelt a bányászati jogra vonatkozó igényét bejelentette, továbbá a bányászati jog átruházása tárgyában pert indított a felperessel szemben. Az alperes helytállóan döntött akként, hogy a felperes a Kérelem I. esetén az Ákr. 35. § (3) bekezdése szerinti rendelkezési jogát már nem gyakorolhatta szabadon, ebből is következően az eljárás folytatására irányuló kérelmét jogszerűen utasította el.

[8] A Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a törvényszék új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felperes arra hivatkozott, hogy az Ákr. 35. § (3) bekezdése alapján jogosult volt a bányabezárási MÜT jóváhagyása iránti kérelmét kitermelési MÜT jóváhagyása iránti kérelemre módosítani, és ezen utóbbi

kérelemről az alperesnek érdemben kellett volna döntenie. Az új eljárás megindítása a kérelemmel való rendelkezési jogosultságát nem szüntette meg, és azt az állami igénybejelentés sem ronthatta le. Ezzel összefüggésben az Ákr. 48. § (4) bekezdésének nincs relevanciája, a két rendelkezés között a *lex specialis derogat legi generali* elv nem érvényesül. A jogerős ítélet ezen túlmenően sértette a felperes Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XII. cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozáshoz való jogát.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[9] A Kúria a Kfv.37.157/2025/9. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, és döntését a következőkkel indokolta. Az Ákr. 35. § (3) bekezdése alapján az ügyfélnek lehetősége van arra, hogy a kérelmét olyan mértékben változtassa meg, hogy az lényegében egy új eljárás lefolytatását eredményezze, ebben az esetben ezt a tényt – többek között – a hatóság számára előírt határidő megtartásánál is figyelembe kell venni. Erre tekintettel elviekben nem volt akadálya annak, hogy a felperes a megelőző eljárásban a korábbi kérelmét visszavonva új kérelmet terjesszen elő. Ennek konkrét lehetőségét azonban az újonnan előterjesztett kérelem tartalmára és az eljárásban a kérelem módosításáig megvalósult eljárási cselekményekre tekintettel kell vizsgálni.

[10] A konkrét ügyben az alperesi érdekelt igénybejelentése a bányabezárási MÜT jóváhagyására irányuló eljárást lényegében „megakasztotta.” A bányászati hatóságnak már nem kell a bányabezárási MÜT jogszabályi feltételeit vizsgálnia, hanem az érintett feleknek kell megállapodniuk, ellenkező esetben a polgári bíróság dönt az átruházásra vonatkozó megállapodás tartalmáról. Ha az érintett felek megállapodnak, úgy a bányászati hatóságnak a Vhr. 26. § (9) bekezdése értelmében a bányabezárási MÜT jóváhagyására vonatkozó eljárást meg kell szüntetnie. Az igénybejelentő perindítása esetén, a polgári perben hozott ítélet pedig előkérdése a bányabezárási MÜT jóváhagyására vonatkozó döntésnek. A Bányafelügyelet az alperesi érdekelt igénybejelentése eredményeként az eljárás felfüggesztéséről határozott. Az eljárás felfüggesztéséről szóló végzés elleni keresetet a Pécsi Törvényszék az Ítélet II.-ben elutasította, az Ítélet II.-vel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a Kfv.38.131/2021/3. számú végzésével megtagadta. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy az eljárás felfüggesztésére vonatkozó végzés jogszerűsége és a bíróság által elrendelt megismételt eljárás során a Vhr. 26. § (9)-(10) bekezdésének jogszerű alkalmazása az Ítélet II. anyagi jogereje folytán a jelen ügyben nem tehető vitássá.

[11] Az Ákr. 48. §-a nem tartalmazza a határidő megszakadásának tényét, illetve azt a rendelkezést, hogy a felfüggesztés időtartama alatt megtett valamennyi eljárási cselekmény – a felfüggesztési ok megszüntetésére irányuló ok kivételével – hatálytalan. A felfüggesztés nem értelmezhető másként, mint a hatósági eljárás nyugvása. Ebben az esetben fennáll valamilyen előkérdés, amelynek az eldöntése nélkül a kérelem elbírálásának elvi akadálya van. Az ügyfél rendelkezési joga és az eljárás felfüggesztésének megszüntetése előfeltételeinek vizsgálata az Ákr. elkülönült, egymással nem konkuráló rendelkezései. A kérelem módosítására irányuló eljárási cselekmény (a Kérelem II. tárgyában való döntés), csak a sorrendben előbb megvalósított felfüggesztett eljárás megszüntetéséről való döntést követően intézhető el.

[12] Az Ákr. szerint a közigazgatási szerv az eljárás felfüggesztését főszabályként akkor szünteti meg, ha a felfüggesztés oka megszűnt (jelen esetben, ha a polgári perben a bíróság határoz, illetve a per folyamatban léte alatt a felperes és alperesi érdekelt megegyeznek). Az eljárás folytatását csak a felperes kérte, és a kérelme nem az eredetileg előterjesztett kérelme tárgyában való döntésre irányult, hanem azt módosítani kívánta. A Kérelem II. valójában egy eltérő tárgyú, új eljárás lefolytatására irányult, ugyanis a felperes a Kérelem I.-ben a bányabezárási MÜT, míg a Kérelem II.-ben a kitermelési MÜT jóváhagyását kérte. A

kitermelési MŰT hatóság általi elbírálására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a Kérelem I. alapján indult és felfüggesztett eljárás sorsáról a hatóság ezt megelőzően dönt. Az Ákr. 48. (4) bekezdése ezért nem a felperes kérelméről való rendelkezési jogát írja felül, hanem a Kérelem II.-ről való döntést megelőzően a felfüggesztett eljárás folytatásához a felek együttes kérelmét követeli meg. Az ugyanazon bányatelekre vonatkozó eltérő kérelmekre és a Kérelem I. alapján indult eljárás felfüggesztésére figyelemmel az Ákr. 48. § (4) bekezdés alapján az alperesnek vizsgálnia kellett az eljárás felfüggesztésének megszüntetése és az eljárás folytatása feltételeinek meglétét. E feltételek fennállása hiányában az alperes jogszerűen döntött az eljárás folytatása iránt előterjesztett kérelem elutasításáról, és erre tekintettel a Kérelem II.-re vonatkozó érdemi döntést sem hozhatott. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást az alperes határozatának jogszerűségéről.

[13] A bányászati jogra vonatkozó igénybejelentés szabályainak módosulása nem eredményezte a felperes Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglalt vállalkozáshoz való jogának sérelmét [282/B/2007. AB határozat, ABH 2007, 2168., megerősítette a 32/2012. (VII. 4.) AB határozat].

A jogegységi panasz és az ellenérdekű felek nyilatkozata

[14] A Kfv.37.157/2025/9. számú ítélettel (a továbbiakban: támadott határozat) szemben a felperes (a továbbiakban: panaszos) terjesztett elő jogegységi panaszt a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésére hivatkozással. A panaszos szerint az egységes joggyakorlat az, hogy a kérelemre indult eljárásban az ügy ura az ügyfél. Az ügyfél rendelkezési joga nem vonható el, továbbá nem lehet adminisztratív akadály annak, hogy az ügyfél a kérelme alapján indult ügy tárgyról rendelkezzen. Ezt támasztják alá a Kfv.37.954/2019/11. számú ítélet (a továbbiakban: referenciahatározat) [27]-[28] bekezdései is. Ebben a Kúria kimondta, hogy a kérelemre induló eljárásokban az ügy ura a kérelmet előterjesztő ügyfél, az ő akaratából indul meg az eljárás, aki kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet [Ákr. 35. § (3) bekezdés]. A kérelmét módosíthatja, kiegészítheti, kiterjesztheti és visszavonhatja. Ebből következően a hivatalból indult eljárás szabályainak alkalmazása a megismételt eljárásban a rendelkezési jog sérelmével járna.

[15] Az ügyazonosság körében arra hivatkozott, hogy a támadott határozatban és a referenciahatározatban a közös jogkérdés az, hogy az állam közigazgatási érdeke megelőzi-e az ügyfél rendelkezési jogát akkor, ha az eljárás kérelemre indult. Hozzátette, a jogegységi panasszal támadott ítélet is összehasonlíthatónak tekintette az említett határozatot, mert a Kúria ahhoz képest alakította ki az érvrendszerét.

[16] A panaszos idézte a támadott határozat [18]-[25] bekezdéseit. Ezekben a Kúria a panaszos álláspontja szerint a referenciahatározathoz képest többlet érvet fogalmazott meg, miszerint egy jogorvoslati eljárás már új eljárásnak minősül, amelyben nem az eredeti eljárás szerinti kérelemhez kötöttség és rendelkezési jog érvényesül. A referenciahatározathoz képest további érv volt az is, hogy a felfüggesztés hatálya alatt álló eljárásban az ügyfél rendelkezési joga nem korlátlan. Idézte az Ákr. Nagykommentár 48. §-ához fűzött magyarázatot is: „a felfüggesztés időtartama alatt megtett valamennyi eljárási cselekmény hatálytalan, kivéve azokat, amelyek a felfüggesztési ok megszüntetésére irányulnak.” A panaszos szerint az ügyfél bejelentésével megszűnt a felfüggesztési ok, mert azzal azt juttatta kifejezésre, hogy a továbbiakban nem kívánja bezárni a bányát, hanem éppen kitermelni szeretne. A támadott határozat azonban azzal, hogy az ügyfél rendelkezési jogát korlátozó álláspontot tartalmazott, azt érte el, hogy az ügyfél helyét az állam vagy valamely szerve vette át, így az eljárás a továbbiakban nem tekinthető kérelemre indult eljárásnak. A panaszos álláspontja szerint a döntés ellentétes a referenciahatározatban megfogalmazottakkal.

[17] Az alperes okfejtése szerint a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésében megfogalmazott feltételek nem állnak fenn mivel a Kúria a támadott határozatban nem tért el jogkérdésben a

referenciahatározattól. A Kúria támadott határozata nem tartalmazott olyan megállapítást, amely szerint a panaszos nem volna az ügy ura és a kérelmével ne rendelkezhetne szabadon, vagy a Kúria addicionális érvei is megalapozatlanok lennének. Álláspontja szerint az Ákr. 35. § (3) és 48. § (4) bekezdései nem konkurálnak egymással, egyik sem írja felül a másikat. A felfüggesztési ok megszűnése előtt a jogalkotó a jogbiztonság érdekében többletfeltételhez kötötte az eljárás folytatását. Ez nem egy addicionális érv, hanem a felfüggesztett eljárások kapcsán megfogalmazott törvényi előírás. Az alperes vitatta, hogy a felfüggesztési ok megszüntetése nem azért volt teljesíthetetlen, mert az állam közigazgatási érdeke azt kívánta, hanem mert az Ákr. 48. § (4) bekezdésében foglalt feltételek nem teljesültek. Az alperes álláspontja szerint a panaszos figyelmen kívül hagyta, hogy az eljárás megszüntetéséhez a felfüggesztést is meg kell szüntetni. A felfüggesztés megszüntetéséhez viszont valamennyi ügyfél egyetértő nyilatkozata szükséges. A panaszosnak a kitermelési MÜT jóváhagyása iránti kérelme nem marad elbírálatlan, mert a felfüggesztési ok megszűnésével az alperes folytatja az eljárást, és döntést hoz a kérelemről.

[18] Az alperesi érdekelt szerint a támadott határozat hatályon kívül helyezése nem indokolt.

A Kúria Jogegységi Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[19] A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése értelmében jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírószági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta.

[20] A Bszi. 41/D. § (3) bekezdése értelmében, ha a Jogegységi Tanács megállapítja, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben nem történt eltérés, a jogegységi panaszt elutasítja. A határozat indokolásának elegendő csak erre a körülményre utalnia, az alkalmazott jogszabályok feltüntetése mellett, azzal, hogy az indokolásból ki kell derülnie, hogy az adott jogkérdés vonatkozásában a korábban közzétett és a megtámadott határozat között miért nem volt eltérés.

[21] A Bszi. ezen rendelkezései ismeretében a Kúria közzétett határozatától való eltérés kérdésében alapvető jelentősége van az eltéréssel érintett ügyek azonosságának. Az ügyazonosság kérdésében a tényállásbeli, anyagi jogi és eljárásjogi háttérből kell kiindulni, valamint figyelembe kell venni a kereseti és felülvizsgálati kérelemhez kötöttségre tekintettel az érintett ügyekben előterjesztett kérelmeket. A közigazgatási perek esetében az ügyazonosság tisztázása során tekintettel kell lenni továbbá a közigazgatási eljárásban alapul fekvő anyagi jogi kérdésre (a közigazgatási ügy tárgyra) és az abban hozott közigazgatási döntésre. Amennyiben a jogegységi panaszban megjelölt határozatok esetén az ügyazonosság lényegi elemei hiányoznak, úgy a megjelölt kúriai döntések egybevetésre alkalmatlanok, és így indokolatlan eltérésre sem lehet sikerrel hivatkozni. Ennek jogkövetkezményét a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése tartalmazza (Jpe.I.60.006/2020/11.).

[22] A Kúria hangsúlyozza, hogy nincs ügyazonosság eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmeket tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén.

[23] Minthogy az ügyazonosság megléte elengedhetetlen feltétele az érintett ügyek közötti eltérés vizsgálatának, a panaszostól elvárható, hogy párhuzamot állítson fel a jogkérdés

szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva. Szükséges továbbá az is, hogy mutassa be, a közzétett döntésekben milyen elvi megállapításokat rögzítettek, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács, és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést. (Jpe.I.60.005/2021/5., Jpe.I.60.059/2024/5.)

[24] A jelen ügyben a közigazgatási eljárás tárgyát a panaszos által előterjesztett Kérelem I. határozta meg, amely eredetileg a bányabezárási MÜT jóváhagyására irányult. Az alperesi érdekelt a bányászati jogra a Magyar Állam nevében igényt tartott, az igénybejelentése az eljárásban új helyzetet eredményezett: a bányászati hatóságnak a továbbiakban már nem kellett a bányabezárási MÜT jogszabályi feltételeit vizsgálnia, hanem az érintett feleknek kellett megállapodniuk az átruházás feltételeiről, ellenkező esetben az átruházásra vonatkozó megállapodás tartalmáról a polgári bíróság dönt. Amennyiben a felek megállapodnak, akkor a bányászati hatóságnak a bányabezárási MÜT jóváhagyásáról szóló eljárást meg kell szüntetnie. Az igénybejelentő perindítása esetén a polgári perben hozott ítélet előkérdése a bányabezárási MÜT jóváhagyására vonatkozó döntésnek.

[25] Az alperesi érdekelt és a panaszos között a bányászati jog átruházásra vonatkozó megállapodás hiányában az alperesi érdekelt a vonatkozó jog átruházásáról szóló szerződés létrehozása érdekében polgári pert indított. A Bányafelügyelet az Ákr. 48. § (3) bekezdését alkalmazva az eljárás felfüggesztéséről határozott. A panaszos a Kérelem II.-ben a Kérelem I. módosításával a bányabezárási MÜT helyett a kitermelési MÜT jóváhagyását kérte. Az alperes a felfüggesztett eljárás folytatása iránti kérelmet – amely a módosított Kérelem II. tárgyában folyt volna – elutasította az Ákr. 48. § (4) bekezdése alapján.

[26] A Kúria a referenciahatározatot tartózkodási kártya kiállítása iránti ügyben hozta. Az ügy tényállása szerint a harmadik országbeli állampolgár felperes magyar állampolgárral kötött házasságára hivatkozással tartózkodási kártya kiadása iránti kérelmet terjesztett elő az elsőfokú hatóságnál. Az elsőfokú hatóság a felperes kérelmét elutasította, a másodfokú hatóság az elsőfokú döntést helybenhagyta. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a másodfokú határozatot megsemmisítette, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az alperes a megismételt eljárásban a másodfokú eljárást a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 86/E. § (1) bekezdésére (hatáskör és illetékesség hiányára), valamint a 86/M. § (1) bekezdés d) és j) pontjaira (az eljárás okafogyottá válására) alapítottnan megszüntette. Megállapította, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) módosított 94. § (1) bekezdése alapján a magyar állampolgárok családtagjai nem minősülnek az Szmtv. 2. § b) pontjában foglalt családtagnak, esetükben a tartózkodási kártya kiadására vonatkozó rendelkezések alkalmazásának nincs helye. A felperes tévesen hivatkozott arra a Harmtv. 88/K. § (3) bekezdés a) pontja alapján, hogy a megismételt eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül, ezért az alperesnek tájékoztatnia kellett volna az ügyféli jogairól és kötelezettségeiről.

[27] A Harmtv. 88/K. § (3) bekezdése az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontjával egyezően úgy rendelkezik, hogy az idegenrendészeti hatóság hivatalból indít idegenrendészeti eljárást abban az esetben is, ha erre bíróság kötelezte. A Kúria osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, amely szerint a rendelkezés helyes értelmezése az, hogy az idegenrendészeti hatóság köteles eljárást indítani, amennyiben a bíróság hivatalból az eljárás megindítására kötelezte. Az alapeljárás a felperes kérelmére indult, amely nem válhatott hivatalbóli eljárássá kizárólag annak okán, hogy a bíróság a másodfokú eljárás megismétlésére kötelezte az alperest. A kérelemre induló eljárásokban az ügy ura a kérelmet előterjesztő ügyfél, az ő akaratából indul meg az eljárás, aki kérelmével a tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig

rendelkezhet. [Ákr. 35. § (3) bekezdése] A kérelmét módosíthatja, kiegészítheti, kiterjesztheti és visszavonhatja. Ebből következően, ha a kérelemre indult közigazgatási eljárásban hozott döntés megsemmisítése esetén a megismételt eljárást a hivatalból indult eljárás szabályainak alkalmazásával kellene lefolytatni, az a rendelkezési jog sérelmével járna.

[28] A panaszos a támadott határozat és a referenciahatározat közötti ügyszomszagságot abban látta, hogy mindkét döntés tárgya ugyanaz a jogkérdés volt, nevezetesen, hogy a kérelemre indult eljárásokban az ügy ura a kérelmet előterjesztő ügyfél, aki a kérelmével a tárgyában meghozott döntés véglegessé válásáig rendelkezhet [Ákr. 35. § (3) bekezdés]. Álláspontja szerint a referenciahatározattól eltért a Kúria támadott határozata, mert azt a többlet érvet fogalmazta meg, hogy egy jogorvoslati eljárás már új eljárásnak minősül, amelyben nem az eredeti eljárás szerinti kérelemhez kötöttség és rendelkezési jog érvényesül.

[29] A panaszos állításával ellentétben a Kúria a támadott határozatban egyetértett a referenciahatározatban megfogalmazott elvi tétellel, amely szerint a bíróság által elrendelt megismételt közigazgatási eljárás nem minősül hivatalbóli eljárásnak. A hivatalból indult eljárás jogi minősítése kapcsán a referenciahatározatban kialakított állásfoglalást a jelen ügyben is irányadónak tartotta. A támadott határozat indokolása szerint a bíróság által elrendelt új eljárás nem azt jelentette, hogy a megismételt közigazgatási eljárás hivatalból folyt tovább, hanem azt eredményezte, hogy a hatóság a megismételt eljárást hivatalból volt köteles megindítani, de abban változatlanul a kérelemről kellett döntenie. Utalt az Ákr. 35. § (3) bekezdésére, amely szerint elviekben nem volt akadály annak, hogy a panaszos a korábbi kérelmét visszavonva új kérelmet terjesszen elő. Ennek a lehetőségét nem általánosságban, hanem az újonnan előterjesztett kérelem tartalmára és az eljárásban a kérelem módosításáig megvalósult eljárási cselekményekre, vagyis az ügy egyedi ténybeli körülményeire tekintettel vizsgálta.

[30] A megismételt közigazgatási eljárás kérelemre indult eljárásként történő jogi minősítése az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontja alapján mindkét ügyre irányadó volt. A panaszosnak így – elvi szinten – lehetősége volt a korábbi kérelem visszavonására és egy új kérelem előterjesztésére. Azzal, hogy a Kúria a panaszos ügyében a módosított kérelem szerinti eljárás folytatására nem látott lehetőséget az ügyek különböző tényállásából, az eltérő eljárási cselekményekből és a panaszos kérelmének tartalmából fakadt.

[31] A panaszos ügyében fontos tényállásbeli különbség a megjelölt referenciahatározathoz képest, hogy az alperes a megismételt közigazgatási eljárást felfüggesztette a polgári peres eljárás jogerős lezárásáig vagy az alperesi érdekelt és a panaszos között a felfüggesztés időtartama alatt megkötött megállapodás létrejöttének igazolásáig. Az Ákr. 48. § (4) bekezdése értelmében a hatóság a felfüggesztési ok fennállása esetén is folytathatja az eljárást és dönthet az ügy érdemében, ha azt az ügyfelek együttesen kérik. Ennek a feltétele nem állt fenn, a panaszos pedig nem az eredetileg előterjesztett kérelem eldöntését, hanem egy eltérő tárgyú új eljárás lefolytatását kérte. A Kérelem II. elbírálására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a Kérelem I. alapján indult és felfüggesztett eljárás sorsáról a hatóság ezt megelőzően döntött. Az Ákr. 48. § (4) bekezdése ezért nem a panaszos kérelemről való rendelkezési jogát írja felül, hanem a Kérelem II.-ről való döntést megelőzően a felfüggesztett eljárás folytatásához a felek együttes kérelmét követeli meg.

[32] A fentiekből következik, hogy míg a referenciahatározat szerinti tényállásból következően ott a kérdés az volt, hogy az Ákr. 104. §-a szerint megismételt közigazgatási eljárásra a hivatalból vagy kérelemre indult eljárás szabályait kell-e alkalmazni, addig a jelen ügyben az, hogy felülírja-e a panaszos kérelemről való rendelkezési jogát, ha a felfüggesztett megismételt közigazgatási eljárás folytatása iránti kérelmet az Ákr. 48. § (4) bekezdésére alapítottan elutasították.

[33] Bár mindkét ügyben irányadó volt a megismételt közigazgatási eljárás Ákr. 104. §-ának megfelelő jogi minősítése, a Kúria eltérő tényállások alapján különböző jogkérdések tárgyában döntött, ezek összehasonlításra nem alkalmasak, az ilyen határozatok közötti ügyszomszomságot nem állapítható meg.

[34] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogegységi panaszt a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján elutasította.

Elvi tartalom

[35] A jogegységi panasszal támadott határozattól eltérő tényállás mellett eltérő jogkérdésben hozott referenciahatározatra hivatkozás ügyszomszomságot hiányában nem eredményezheti a jogegységi panasz megalapozottságát.

[36] A kérelemre indult közigazgatási eljárás során a bíróság által elrendelt új közigazgatási eljárás nem minősül hivatalbéli eljárásnak. A hatóság a megismételt eljárást hivatalból indítja meg, azonban abban változatlanul az ügyfél által benyújtott eredeti kérelemről kell döntenie.

Záró rész

[37] A Bszi. 41/C. § (8) bekezdése értelmében, ha a Jogegységi Tanács indokoltnak tartja tárgyalás tartását, arra az indítvány előterjesztőjét és a (7) bekezdésben meghatározott személyeket a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint idézi. A jelen ügyben nem merült fel indok a tárgyalás tartására, ezért a Jogegységi Tanács a jogegységi panaszt tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

[38] A panaszos a jogegységi panasz eljárás illetékét megfizette, azt a jogegységi panasz elutasítására figyelemmel viselni köteles.

[39] A Jogegységi Tanács a Bszi. 41/C. § (2) bekezdésére figyelemmel az alperesi érdekelt jogegységi panasz eljárásban felmerült költségét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81. § (2) bekezdése, 82. § (1) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és (5) bekezdése alapulvételével határozta meg, és annak megfizetésére kötelezte a panaszost. Az alperes költségigénnyel élt, azonban a költségjegyzék csatolását a határozathozatalig elmulasztotta, ezért részére költség nem állapítható meg.

[40] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2026. február 23.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Sperka Kálmán s.k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartók Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró